1398-127

RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT

Bedrijventerrein Hoeksche Waard

PROVINCIALE STATEN VAN ZUID-HOLLAND

11 januari 2006

INHOUDSOPGAVE

I. INLEIDING 3
II. RICHTLIJNEN 4
III. ZIENSWIJZEN 6
IV. ADVIES VOOR DE RICHTLIJNEN VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEUEFFECT-RAPPORTAGE 14

I. INLEIDING

Op 23 augustus 2005 stelde Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland een startnotitie vast ingevolge de Wet milieubeheer ten behoeve van een op te stellen Milieueffectrapport voor het bedrijventerrein Hoeksche Waard. Deze startnotitie is op 5 september 2005 aan ons, zijnde het bevoegd gezag voor de streekplannen, aangeboden.

Gedeputeerde Staten zijn voornemens door het opnemen van een concrete beleidsbeslissing (CBB) in het streekplan Zuid-Holland Zuid een bedrijventerrein met een omvang van maximaal 180 ha binnen de Hoeksche Waard mogelijk te maken.

Krachtens de Wet milieubeheer is deze activiteit m.e.r.-plichtig. Wij dienen hiervoor richtlijnen vast te stellen. Na afronding van de m.e.r.-procedure zijn Provinciale Staten bevoegd het streekplan te herzien en een concrete beleidsbeslissing voor het bedrijventerrein vast te stellen.

De startnotitie heeft van 19 september 2005 tot en met 16 oktober 2005 ter inzage gelegen. In deze periode zijn vijftien zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn in hoofdstuk III samengevat en van reacties voorzien.

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft op 18 november 2005 een advies voor de richtlijnen aan ons uitgebracht. De ingebrachte zienswijzen zijn door de Commissie voor de milieueffectrapportage bij haar advies betrokken. Op grond van dit advies hebben wij de navolgende richtlijnen vastgesteld.

II. RICHTLIJNEN

Wij hebben in onze hoedanigheid van bevoegd gezag de hierna volgende richtlijnen vastgesteld. Aan de hand van deze richtlijnen dient het MER door Gedeputeerde Staten te worden opgesteld.
De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft bij haar advies de ingebrachte zienswijzen betrokken. De commissie verwijst in voetnoten naar inspraakreacties. Gelet op de compleetheid en bruikbaarheid beschouwen wij het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage als onderdeel van de richtlijnen. Het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage, inclusief de onderstaande aanvullingen, vormen de richtlijnen voor het opstellen van het MER voor het bedrijventerrein Hoeksche Waard.

Aanvullingen

Procedure
In het advies voor de richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage wordt stelselmatig gesproken over 'SMB/MER'. Aangezien in 2006 een wetswijziging in werking zal treden met gevolgen voor de m.e.r.-plicht van de voorgenomen CBB, hierover de volgende aanvulling.
Voor het opstellen van de streekplanherziening geldt nu zowel een m.e.r.-plicht, op grond van de Wet milieubeheer, als een s.m.b.-plicht, op basis van de Europese richtlijn 2001/42/EG. Gedurende 2006 zal de Europese SMB-richtlijn in de Wet milieubeheer (Wm) worden opgenomen. De inwerkingtreding van deze wetswijziging wordt medio 2006 voorzien, waarschijnlijk per 1 juli 2006. De s.m.b.-plicht wordt dan omgezet in een zogenaamde 'MER voor plannen' of plan MER. Daarmee verdwijnt tevens de m.e.r.-plicht voor de concrete beleidsbeslissing (CBB) bij streekplannen. Op basis van deze nieuwe plan MER dient het streekplan een milieurapport te bevatten. Dit milieurapport moet ingaan op alle milieugevolgen van het te nemen streekplanbesluit, inclusief de gevolgen van het CBB. Vanwege het CBB moet de nieuwe plan MER ook gedetailleerd ingaan op de milieugevolgen van het bovenregionale bedrijventerrein. Deze richtlijnen kunnen dan worden gezien als een advies voor de reikwijdte en het detailniveau voor de plan MER voor dit CBB. Het MER kan dan worden beschouwd als een deel van de plan MER voor het streekplanbesluit. Voor de vaststelling van het bestemmingsplan voor het bedrijventerrein blijft in alle gevallen een m.e.r.-plicht gelden. Bij de opstelling van het MER voor het bestemmingsplanbesluit kunnen gegevens uit het MER voor de CBB, het SMB of het plan MER worden benut.

Behoefte
In het advies voor de richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage wordt onder 3.1.1 gevraagd de behoefte te onderbouwen. Aan deze behoefteraming stelt de commissie een aantal eisen.
Zoals in de startnotitie is verwoord wordt in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken onderzoek hiernaar verricht. De resultaten van dit onderzoek zullen in het MER worden betrokken. Aanvullingen op dit onderzoek achten wij in het kader van dit MER niet noodzakelijk. Het verschaffen van inzicht naar nieuwe mogelijkheden voor het terrein van de suikerfabriek is niet het doel van dit milieurapport.

Locatie

In het advies voor de richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage wordt onder 3.1.2. ingegaan op de locatie. Onder punt 1 vraagt de commissie op grond waarvan het globaal zoekgebied uit de Nota Ruimte is ingeperkt. Gekozen is het gebied tussen Puttershoek en de HSL buiten het zoekgebied te laten. In de door Gedeputeerde Staten vastgestelde startnotitie zijn in paragraaf 3.2 daartoe drie argumenten genoemd. Op zich achten wij deze argumenten voldoende, de argumenten zijn:

- *het gebied ten oosten van Puttershoek onvoldoende van omvang is voor het totale BTHW en een spreiding over twee locaties ter weerszijden van Puttershoek zal; leiden tot een, vanwege hinderbeperking en ontsluiting- en exploitatiemogelijkheden ongewenste opsplitsing;*
- *het gebied ten oosten van Puttershoek op aanzienlijk grotere afstand ligt van de A29 en A15 dan het gebied ten westen van Puttershoek;*
- *het gebied ten oosten van Puttershoek een drietal kreken in zich bergt die van landschappelijke belang zijn voor de landschappelijke betekenis van de Hoeksche Waard en de ontwikkelingsmogelijkheden daarvan.*

Doel

In het advies voor de richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage worden onder 3.2 vier randvoorwaarden vermeld. Daarnaast moet het terrein goed worden ingepast in de bestaande omgeving. Door de commissie is dit vervolgens in zes punten uitgewerkt. In de gekozen formulering wordt rekening gehouden met een aantal elementen. Echter niet is uit te sluiten dat ook deze elementen aanpassingen moeten ondergaan om tot een goede inpassing te kunnen komen. Het gebied ten noorden van de Buitengorzendijk vormt een onderdeel van het studiegebied; de inrichting ervan staat echter nog niet vast.

Voorkeursalternatief 1

In het advies voor de richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage wordt onder 4.3.2 naast het MMA ook het voorkeursalternatief genoemd. Zoals in de startnotitie, in paragraaf 4.4, door Gedeputeerde Staten is aangegeven wordt het voorkeursalternatief mede aan de hand van de resultaten van het MER in de CBB van het streekplan vastgelegd. Dit impliceert dat het voorkeursalternatief geen onderdeel zal uitmaken van het MER en het MER zal eindigen met de formulering van een MMA. De milieugevolgen van het te kiezen voorkeursalternatief zullen wel tot uiting dienen te komen in het milieurapport dat op basis van de SMB of de plan MER wordt opgesteld.

Evaluatie

In het advies voor de richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage wordt onder 7 op evaluatieprogramma ingegaan. De noodzaak tot evaluatie komt voort uit m.e.r.- en s.m.b.-plicht. Evaluatie op grond van de in de werkelijkheid optredende effecten is pas mogelijk nadat het bedrijventerrein is gerealiseerd. Eerdere evaluatie en bijsturing is evenwel gewenst. Het milieurapport op grond van de SMB-richtlijn of de toekomstige plan MER biedt daartoe de basis. In die milieurapporten voor de streekplannen en de toekomstige structuurvisies zullen de effecten van het vigerend beleid al eerder zichtbaar worden en geëvalueerd kunnen worden.

III. ZIENSWIJZEN

De startnotitie heeft vanaf 19 september 2005 vier weken voor eenieder ter inzage gelegen. In die periode zijn aan ons negen zienswijzen gezonden. Deze zienswijzen zijn in volgorde van binnenkomst en met het oog op de vast te stellen richtlijnen hierna beknopt samengevat en van commentaar voorzien. De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft bij de opstelling van haar advies verschillende reacties betrokken. De zienswijzen zijn ingezonden door:

1. Stichting Noordrand Open, de Gorzenweg 5, 3274 LL Blaaksedijk/Heinenoord; datum: 7 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/14581.
2. Coöperatie 'De Groene Oase' U.A., Gorzenweg 6b, 3274 LL Blaaksedijk/ Heinenoord; datum: 9 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/15050.
3. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Postbus 1600, 3800 BP Amersfoort; datum: 10 oktober 2005. Regnr.: DGWM/2005/14580.
4. P. Ketel, Zwanegatsedijk 8, 3299 LT Maasdam; datum: 12 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/14705.
5. Commando Dienstencentra van Ministerie van Defensie, Postbus 8002, 3503 RA Utrecht; datum: 13 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/14772.
6. D. Gaasbeek en A.J. van der Pol, De Ruijterstraat 17, 3274 LJ Blaaksedijk/Heinenoord; datum: 13 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/14798.
7. Port of Rotterdam, Postbus 6622, 3002 AP Rotterdam; datum: 14 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/14906.
8. LTO-Noord, Postbus 649, 2003 RP Haarlem; datum: 17 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/14995.
9. Provinciale Planologische Commissie, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag; datum: 17 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/15056.
10. Rijkswaterstaat Zuid-Holland, Postbus 556, 3000 AN Rotterdam; datum: 17 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/14937.,
11. Vereniging Hoekschewaards Landschap, Postbus 1080, 3260 AB Oud-Beijerland; datum: 18 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/15046.
12. Streekcommissie Hoeksche Waard, Hoflaan 10, 3271 BD Mijnsherenland; datum: 19 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/15071;
13. Waterschap Hollandsche Delta, Postbus 469, 3300 AL Dordrecht; datum: 19 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/15104;
14. Commissie Hoeksche Waard, Postbus 5455, 3299 ZH Maasdam; datum: 21 oktober 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/15331;
15. Burgemeester en Wethouders van Rotterdam, Postbus 70012, 3000 KP Rotterdam; datum: 7 november 2005. Reg.nr.: DGWM/2005/16164.

Stichting Noordrand
De Stichting Noordrand maakt zich sterk voor behoud van de Hoeksche Waard. Op pagina 6 van de startnotitie wordt ten onrechte vooruitgelopen op onderzoek dat nog moet worden uitgevoerd in opdracht van de Tweede Kamer. De startnotitie gaat uit van het zogenaamde Afsprakenkader dat niet strookt met Nota Ruimte. Ook is er strijdigheid met het Hoeksche Waard Ontwikkelings-Program (HOP). Het HOP en de Noordrandvisie van de gemeente Binnenmaas gaan uit van kavelgrootte van 0,5 ha en milieucategorie 3, terwijl de startnotitie grotere kavels benoemd en milieucategorie 4. De eerste 20 ha regionaal bedrijfsterrein zijn geen variant maar een hard gegeven.
De Oude Maas is de begrenzing voor de verstedelijking. Overschrijding van deze grens zal op den duur leiden tot verdergaande verstedelijking van de hele Hoeksche Waard. Zoekgebied wordt ten onrechte beperkt tot gebied ten noorden van buurtschap Blaaksedijk en ten westen van Puttershoek. Geen rekening wordt gehouden met ontwikkeling plan Reedijk.
Luchtkwaliteit wordt niet alleen bepaald door industrie in het gebied maar ook door invloeden van buiten. Er is onvoldoende rekening gehouden met verplichte watertoets. Aspect veiligheid met betrekking tot water is onderbelicht. Evenals het ontploffings-gevaar en het risico voor terroristische aanslagen, veiligheidsaspect voor bewoners. Tot slot wordt de recreatieve functie beperkt.

Reactie provincie
De resultaten van het gevraagde onderzoek zullen bij het MER worden betrokken. De streekplanherziening zal aan het Rijksbeleid worden getoetst. In het Afsprakenkader is uitgegaan van maximaal categorie 4-bedrijven. In het MER moet ook de autonome ontwikkeling worden beschreven. Voor de inperking van het zoekgebied zijn door Gedeputeerde Staten drie argumenten genoemd, zie II-Locatie. De suikerfabriek valt buiten dit gebied. Overigens heeft die fabriek in het geldende streekplan Zuid-Holland Zuid al de aanduiding 'Bedrijventerrein'. In de richtlijnen is aandacht gegeven aan verkeer, luchtkwaliteit, water, leefomgeving en landschap.

Coöperatie 'De Groene Oase' U.A.
Voor dit caravanpark is het landschappelijk karakter van de ruimte van onschatbare waarde. Bepleit wordt de fasering en opbouw van het bedrijventerrein vooraf vast te leggen. Eerst de aanleg van de infrastructuur daarna de bouw van bedrijven. Voorts de aanplanting van groen ter maskering van de randen van het bedrijventerrein voordat de bouw van bedrijven begint. Duidelijk aangeven dat milieucategorie 3 voor het caravan-park de maximaal toelaatbare norm is.
'Bij de inrichting van het BTHW kan rekening gehouden worden met de bestaande recreatieve voorzieningen en toekomstmogelijkheden hiervan' (bladzijde 73 van de startnotitie). De coöperatie gaat ervan uit dat ondanks het woordje 'kan' bedoeld wordt dat er duidelijk gezocht dient te worden naar een oplossing.

Reactie provincie
In de startnotitie is, onder 9.14.2 vermeld dat: 'Bestaande recreatieve voorzieningen als de camping moeten waarschijnlijk verdwijnen.' Dit hangt samen met het te kiezen voorkeursalternatief. Dit alternatief zal na afronding van het MER worden opgenomen in de CBB van het ontwerpstreekplan.
Volgens planning zal het ontwerpstreekplan in het voorjaar van 2006 worden gepubliceerd.

De opmerkingen ten aanzien van de fasering van de inrichting zullen bij de opstelling van bestemmings- en uitvoeringsplannen door de gemeente moeten worden beantwoord.

Niet geheel duidelijk wordt waaruit archeologisch vooronderzoek zal bestaan. Hoe wordt daadwerkelijk rekening gehouden met aanwezige archeologische waarden. Geadviseerd wordt om inventariserend veldonderzoek (IVO) te laten uitvoeren. Tevens moet worden aangegeven of eventuele archeologische resten behoudenswaardig zijn conform de waarderingssystematiek van de kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie.

Reactie provincie
In de richtlijnen is aandacht gegeven aan deze zienswijze.

P. Ketel
Komst bedrijventerrein betekent een enorme aantasting van het landelijk gebied. De overlast dient zoveel mogelijk te worden beperkt. Dit blijkt niet uit de startnotitie. Vreest voor een te groot bedrijventerrein. Op de verkeersproblematiek wordt te weinig ingegaan. Aan het terrein van de voormalige Suikerfabriek Puttershoek wordt voorbij gegaan, dit terrein biedt veel mogelijkheden voor ontsluiting vanaf het water. Tot slot dient het woon-werkverkeer als gevolg van het bedrijventerrein te worden beperkt.

Reactie provincie
De mogelijke aanzienlijke gevolgen van het bedrijventerrein vormt de aanleiding van het opstellen van het MER. In het MER zal de verkeersontsluiting de nodige aandacht krijgen. Het terrein van de suikerfabriek is in het vigerend streekplan opgenomen als een bestaand bedrijfsterrein en zal dat ook blijven. Dit terrein ligt buiten het door Gedeputeerde Staten vastgesteld studiegebied.

Commando Dienstencentra van Ministerie van Defensie
De startnotitie geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Reactie provincie
Geen opmerkingen.

D. Gaasbeek en A.J. van der Pol
Insprekers zijn van mening dat moet worden afgezien van de aanleg van een bedrijventerrein aan de noordrand van de Hoeksche Waard. Eventueel zijn er mogelijkheden voor een bedrijventerrein aan de zuidrand van Oud-Beijerland. De argumenten om af te zien van het oostelijk zoekgebied gelden evenzeer voor het westelijk deel. Waarom wordt geen locatie-MER uitgevoerd?
Het kwaliteitsniveau De Bosschen is nu te uiteenlopend en dient nader te worden gedefinieerd. Wat wordt bedoeld met beoogde verandering van het glasareaal? Recent aangekondigd vertrek bedrijf Intersprint. Er komt dan 50.000 m² vrij, misschien is dit een oplossing?
Betekent de vereiste directe verbondenheid met belangrijke transportassen dat indien deze niet gerealiseerd worden, wordt afgezien van een verdere ontwikkeling?
Milieucategorie 4 is onaanvaardbaar, indien beperking van overlast voor woningen een uitgangspunt is. De huidige norm is categorie 3. Nulmetingen zijn nodig om misverstanden over hinder te voorkomen.

Wordt de ligging van het gebied onder NAP en de gevolgen daarvan in het MER meegenomen? Welke partijen gaan zich specifiek bezighouden met aspecten als beleving, zicht en duurzaamheid? Wat is bedoeld met specifieke woonmilieus? Het behoud van de huidige situatie moet uitgangspunt zijn voor de ontwikkelingsplannen.
Welke waarden en uitgangspunten worden in het MER opgenomen ten aanzien van waterbeheer, -kering en -berging? Wat wordt bedoeld met beleving? Wat betekent het als blijkt dat gewenste 'clustering en verstoring' niet mogelijk is met behoud van infrastructuur, leidingenstraat, behoud natuurwaarden en dergelijke?
Wat zijn de te verwachten gevolgen en de te verwachten effecten van de aanleg van het bedrijventerrein voor bestaande bebouwing? Hoe wordt hinder voor woningen voorkomen en hoe wordt visuele hinder voorkomen?

Reactie provincie
Zoals in de startnotitie is vermeld is het zoekgebied in de PKB Nota Ruimte globaal vastgelegd binnen de gemeente Binnenmaas tussen de A29 en de HSL. In de startnotitie is op grond van een aantal overwegingen door Gedeputeerde Staten besloten dit globale gebied in te perken. Bij de opstelling van het ontwerpstreekplan zal een strategische milieubeoordeling (SMB) worden uitgevoerd, waarbij de gevolgen van de locatiekeuze worden beoordeeld. Door het vertrek van bepaalde bedrijven wijzigt de bestemming van gebouwen niet. Aan de bereikbaarheid en de ontsluiting van het bedrijventerrein is in de richtlijnen aandacht gegeven onder de punten 2 en 5.2.1. In het Afsprakenkader is uitgegaan van maximaal categorie 4-bedrijven.
In het MER zal de autonome ontwikkeling worden geschetst. Bij de milieugevolgen wordt de bodemgesteldheid en hoogteligging meegenomen. Het behoud van de huidige situatie is niet het uitgangspunt. Een hoofdpunt uit het advies van de commissie is de toekomstige leefkwaliteit. In het MER moet dit een belangrijke rol spelen.

Port of Rotterdam
Het is een gemiste kans als de mogelijkheden van een ontsluiting via het water niet onderzocht zouden worden. Via de Oude Maas is een congestievrije verbinding zowel met Rotterdamse Havengebied als het achterland. Ook hier aandacht gevraagd voor terrein Suikerfabriek Puttershoek.

Reactie provincie
Uitgangspunt voor dit bedrijventerrein is dat het bedoeld is voor bedrijven die niet watergebonden zijn. De ontsluiting van het bedrijventerrein geschiedt uitsluitend over de weg.
Het terrein van de suikerfabriek is in het vigerend streekplan opgenomen als een bestaand bedrijfsterrein en zal dat in de toekomst ook blijven. Dit terrein valt buiten het door Gedeputeerde Staten vastgestelde studiegebied. In het vigerende streekplan ligt dit terrein ook buiten de aanduiding streekplanuitwerking 'bovenregionaal bedrijfsterrein'.

LTO (Land- en Tuinbouw Organisatie) Noord
De landbouw wordt in de startnotitie door de provincie niet serieus genomen. Inzake de agrarische sector schiet de startnotitie schromelijk tekort. De LTO acht de opstelling van een Landbouw Effect Rapportage (LER) gekoppeld aan het MER noodzakelijk. De agrarische sector speelt een belangrijke rol in de economische, ecologische en landschappelijke ontwikkeling van het landelijk gebied. Gezien deze rol acht de LTO een grote betrokkenheid van de agrarische sector bij het MER- en LER-onderzoek uitermate zinvol.

Daarnaast is het voeren van een open en constructieve dialoog met de agrarische sector essentieel om te komen tot een goed en gedragen agrarische ontwikkelingsplan. De genoemde LER is essentieel om de belangen van de agrarische sector goed in beeld te brengen. Het LTO verzoekt dan ook op korte termijn contact op te nemen met de LTO Noord, afdeling De Hoeksche Waard hoe zo'n LER tot stand kan worden gebracht.

Reactie provincie
De aanleiding van dit MER is de opname van een CBB voor het bedrijventerrein Hoeksche Waard in het streekplan Zuid-Holland Zuid. In het vigerende streekplan heeft het gebied in hoofdzaak een agrarische aanduiding. Het MER dient de autonome ontwikkeling van dit agrarische gebied in beeld te brengen. Tevens zullen de effecten van de functiewijziging van landbouw naar bedrijfsdoeleinden ook in het MER in beeld worden gebracht. De opstelling van een afzonderlijk LER naast het MER is daarmee niet aan de orde.

Provinciale Planologische Commissie
De commissie is van mening dat de startnotitie een goed beeld geeft van de ontwikkelingen in de Hoeksche Waard. Voor de watertoets is een goede afstemming nodig met het MER. De commissie verzoekt om afstemming met Rijkswaterstaat als waterbeheerder van de Oude Maas. Voor lokale effecten aanhaken bij de principes van mobiliteitsrapportage van de nota Regels voor Ruimte, daarbij met name aandacht voor vervoersmanagement.
Dit project is een van de belangrijkste projecten in de Zuidvleugel. Het project speelt ook een rol in de netwerkanalyse van de Nota Mobiliteit voor de Zuidvleugel. Het is belangrijk dat beschrijving van de verkeerseffecten in het MER zo worden uitgevoerd dat uitkomsten kunnen worden betrokken in deze netwerkanalyse. Daartoe dienen ook de effecten in een groter deel van het hoofdwegennet (naast de A29 ook de A15, A16 en A59) te worden beschreven.

Reactie provincie
Bij de opstelling van de richtlijnen is aandacht besteed aan bovenstaande zienswijze. Dit heeft geleid tot richtlijnen inzake bereikbaarheid en water.

Rijkswaterstaat Zuid-Holland
Goede beoordeling nodig van verkeers- en vervoerseffecten zowel op (boven)regionaal als lokaal niveau. Effecten moeten in een groter deel van het hoofdwegennet worden beschreven. Het is belangrijk dat de beschrijving van de verkeerseffecten in MER zo worden uitgevoerd dat uitkomsten kunnen worden betrokken in deze netwerkanalyse. Daartoe dienen ook de effecten in een groter deel van het hoofdwegennet (naast de A29 ook de A15, A16 en A59) te worden beschreven. Voor de lokale effecten aanhaken bij de principes van mobiliteitsrapportage van de nota Regels voor Ruimte, daarbij met name aandacht voor vervoersmanagement en aandacht voor infrastructuurvoorzieningen. Rijkswaterstaat verleent graag medewerking aan het opstellen van het MER in de vorm van toelevering van gegevens en/of deelname aan afstemmingsoverleg. Aan de watertoets moet worden voldaan. Aandachtspunten voor de Oude Maas zijn onder andere: het beperken van lozingen uit (nieuwe) diffuse bronnen en status van Habitatrichtlijngebied van delen van de oevers van de Oude Maas.

Reactie provincie
Bij de opstelling van de richtlijnen is aandacht besteed aan vorenstaande zienswijze. Dit heeft geleid tot richtlijnen inzake bereikbaarheid en water.

Vereniging Hoekschewaards Landschap
De startnotitie voldoet aan het Besluit-m.e.r. De uitgangspunten voor landschap en natuur zijn op hoofdlijnen volledig opgenomen. Nog speciale aandacht voor lichthinder in verband met de broedvogels in aangrenzend buitendijks gebied. Voor de effecten op de natuur een aparte natuurtoets beschrijven, zoals ook voor het regionale bedrijventerrein is gedaan. Varianten compact en extensief beschrijven in het MER. Bij de SMB de relatie met de omgeving en het nationaal landschap beschrijven. De Staatssecretaris van Economische Zaken heeft toegezegd extra zorg te besteden aan inpassing van het bedrijventerrein.

Reactie provincie
De effecten op de beschermde gebieden zullen nadrukkelijk in het MER worden beoordeeld, eventueel op basis van een natuurtoets. In de richtlijnen wordt hieraan ook aandacht gegeven. In paragraaf 4.3.1 van de richtlijnen is hinder door licht mede genoemd als een te betrekken aspect bij de inrichting. Indien nodig zal dit effect worden beschreven.

Streekcommissie Hoeksche Waard
Bij onderzoek naar water en lucht duidelijk aangeven waar dit over zal gaan.
Europese normen noemen. Luchtkwaliteit is een belangrijk punt. Op bladzijde 22 van de startnotitie zou moeten staan dat de bebouwing aan de Blaaksedijk en Mollekade planologisch en milieutechnisch moet worden ontzien.
De N217 is te beperkt in het zoekgebied opgenomen. Rekening houden met verkeer naar de Kiltunnel en de capaciteit van de Heinenoordtunnel en Haringvlietbrug. Zien met belangstelling uit naar de alternatieven en varianten. De behoefte aan een bovenregionaal bedrijventerrein in de aangegeven omvang moet nog worden aangetoond.

Reactie provincie
In de richtlijnen wordt op de normstelling voor de luchtkwaliteit ingegaan. De in de startnotitie gekozen formulering sluit niet uit dat delen van buurtschappen eventueel aanpassingen moeten ondergaan om tot een goede inpassing te komen. Richtlijnen zijn geformuleerd ten aanzien van bereikbaarheid, inrichtingsvarianten en de behoefte.

Waterschap Hollandsche Delta te Dordrecht
De voor het waterschap van belang zijnde aspecten zijn over het algemeen goed weergegeven in de startnotitie. Met betrekking tot de weginfrastructuur wordt het afsprakenkader onderschreven.
In hoofdstuk 9.4 (bladzijde 56) staat ten onrechte dat de N217 een secundaire waterkering is. Het tracé van de secundaire waterkering in dit gebied loopt echter over de Blaaksedijk.

Reactie provincie
Bij het opstellen van het MER zal het juiste tracé worden aangegeven.

Commissie Hoeksche Waard
De zienswijze van de commissie heeft betrekking op de onderwerpen, doelgroep en typering bedrijven, infrastructuur en de betrokkenheid Hoeksche Waardse gemeenten. Doelgroep en typering van bedrijven wenst de commissie duidelijkheid over het type bedrijven die toegelaten worden op het bedrijventerrein Hoeksche Waard, met name met betrekking tot het toelaten van milieucategorie 4-bedrijven.
Qua infrastructuur geeft de commissie de voorkeur aan andere ontsluitingsmogelijkheden, zoals directe aansluiting op de A29, niet uit te sluiten. Een goede verkeersafwikkeling kan de leefbaarheid van het gebied ten goede komen. Niet alleen effecten van de ontwikkeling op de N217 onderzoeken maar ook voor de A29. Overleg met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat/Rijkswaterstaat is daarvoor nodig. Ook rekening houden met eventuele bovenregionale woningbouwopgaven. In het MER aandacht besteden aan externe veiligheid rondom de infrastructuur. De fasering van het bedrijventerrein is van belang. Door de aangebrachte fasering wordt de ontwikkeling van het regionale bedrijventerrein zo min mogelijk vertraagd.
De Hoeksche Waardse gemeenten hechten eraan dat alle vijf de gemeenten genoemd worden als wettelijke adviseurs in deze m.e.r.-procedure. Ook de commissie Hoeksche Waard wil als adviseur worden benoemd. De commissie wil overleg met de provincie over inrichtingsalternatieven die in het MER onderzocht zullen worden. Er dient een alternatief te worden ontwikkeld dat overeenstemt met het ontwikkelingsprogramma Hoeksche Waard. Belangrijk is dat in onderling overleg wordt bepaald welke alternatieven in de MER onderzocht zullen worden. De uiteindelijke keuze van het voorkeursalternatief dat vastgesteld wordt in de partiële streekplanherziening dient door zowel provincie als Hoeksche Waard gedragen te zijn.

Reactie provincie
In het Afsprakenkader is uitgegaan van maximaal categorie 4-bedrijven. Aan de bereikbaarheid en de ontsluiting van het bedrijventerrein is in de richtlijnen aandacht gegeven onder de punten 2 en 5.2.1. In paragraaf 4.3.1 van de richtlijnen is de veiligheid genoemd als een te betrekken aspect. Onder punt 4.4.3 van de richtlijnen is aandacht gegeven aan de fasering van het bedrijventerrein.
In de startnotitie zijn de wettelijk adviseurs genoemd, waarbij ook de adviseurs voor het tot stand komen van de concrete beleidsbeslissing (CBB). Deze adviseurs zijn in de WRO genoemd als zijnde alle bij de streekplanherziening betrokken bestuursorganen. Alle vijf de gemeenten evenals de commissie Hoeksche Waard zullen wij als zodanig aanmerken. Het voorkeursalternatief zal geen onderdeel zijn van dit MER. Dit MER zal eindigen met de formulering van een MMA.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam
De reactie van de gemeente Rotterdam richt zich voornamelijk op paragraaf 4.1 van de startnotitie, randvoorwaarden:
- grote kavels; het belang is volgens de gemeente om voldoende differentiatie aan te brengen in het aanbod van 1,5 tot 10 ha en ook kavels tot 20 ha;
- een beperkt aanbod van kleinschalige kavels (min. 3.000 m²) en bedrijfsverzamelgebouwen, dit type bedrijven is beter op zijn plaats in de rand van het woongebied;
- de ruime interne ontsluiting dient de bereikbaarheid voor de grootste typen vrachtvervoer mogelijk te maken;
- het terrein zal specifieke faciliteiten moeten bieden zoals bewaakt parkeren en horeca;

- vestigingsmogelijkheden voor milieucategorie 5 zou in ieder geval na goedkeuring door burgemeester en wethouders via een vrijstellingsregeling mogelijk moeten zijn, ditzelfde geldt voor milieucategorie 2 dat op de meeste bedrijventerreinen na vertrek structureel leegstaande bedrijfspanden achterlaat, omdat bij groei of bij plannen de uitstraling te vergroten er naar meer kantoorachtige locaties wordt gezocht.

Reactie provincie

In de startnotitie is een orde van grootte aangegeven. In de richtlijnen staat onder 4.4.3 dat de inrichting flexibel dient te zijn. Kleinere categorie 3-bedrijven zijn toelaatbaar aan de rand van woongebieden. De ontsluitingsstructuur komt in onderdeel 5.2.1 van de richtlijnen aan de orde. Specifieke faciliteiten zullen met name in een bestemmingsplan tot uiting kunnen komen. In het Afsprakenkader is uitgegaan van maximaal categorie 4-bedrijven.

IV. ADVIES VOOR DE RICHTLIJNEN VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEUEFFECT-RAPPORTAGE

1. INLEIDING

De provincie Zuid-Holland heeft het voornemen om in de noordrand van de Hoeksche Waard een bedrijventerrein te realiseren van 180 ha netto. Het bedrijventerrein van maximaal 180 ha bestaat uit een bovenregionaal deel van 120 ha netto en een regionaal deel van 60 ha netto. Voor dit regionale deel is al eerder een SMB/MER opgesteld en dit deel van het bedrijventerrein voorziet in de opvang van bedrijven uit de Hoeksche Waard zelf.
Ten behoeve van de vaststelling van een partiële Streekplanherziening - met een Concrete Beleidsbeslissing (CBB) - en de daaraan gekoppelde bestemmingsplannen wordt aan de SMB- en m.e.r.-verplichtingen voldaan door een Milieurapport/MER op te stellen.

Bij brief van 19 september 2005 is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)[1].
De m.e.r.-procedure ging van start met de tervisielegging van de startnotitie op 19 september 2005[2].

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.[3]. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennisgenomen van de inspraakreacties en adviezen[4], die zij van de provincie Zuid-Holland - zijnde het bevoegd gezag - heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:
- informatie bevat die in het SMB/MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieu-omstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt.

De Commissie merkt op dat de startnotitie aanknopingspunten biedt over het voornemen en de voorgestane aanpak van het SMB/MER die bij de uitwerking in het SMB/MER gebruikt kunnen worden. Verderop in het advies wordt concreet aangegeven welke aspecten uit de Startnotitie overgenomen kunnen worden.

---

1 Zie bijlage 1.
2 Zie bijlage 2.
3 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.
4 Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten van essentieel belang. Dit betekent dat indien deze informatie ontbreekt, het SMB/MER naar haar mening zeker geen goede basis kan bieden voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming.

- **de aanpak van de inrichtingsvarianten**: bij de beschrijving van de inrichtingsvarianten moet inzichtelijk worden gemaakt welke milieuafwegingen gemaakt zijn bij de totstandkoming vriendelijke alternatief (MMA), waarbij aandacht besteed dient te worden aan intensief ruimtegebruik c.q. verdichting;
- **bereikbaarheid**: in het SMB/MER moeten de effecten van het voornemen op de mobiliteit goed beschreven worden. Essentieel is daarbij de ontsluitingsstructuur, de belasting van het omliggende wegennet inclusief de N217 en de A29. Daarbij gaat het vooral ook om de vraag op welke wijze de verkeersontsluiting de gefaseerde ontwikkeling van het terrein kan volgen, zodanig dat steeds een veilige en voldoende vlotte afwikkeling gegarandeerd is;
- **luchtkwaliteit**: in het SMB/MER dient beschreven te worden wat de verschillende achtergrondconcentraties zijn, met daarbij bijzondere aandacht voor fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide. Tevens dient aangegeven te worden of, waar en in welke mate eventuele kritische waarden overschreden zullen worden ten gevolge van dit initiatief.
- **toekomstige leefkwaliteit**: de toekomstige leefkwaliteit in de buurtschappen langs de Mollekade en de Blaaksedijk vormt een potentieel knelpunt. Het MER dient helder inzicht te verschaffen in de toekomstige leefkwaliteit, waarbij zowel aandacht moet zijn voor de feitelijke milieubelasting (geluid en lucht), de inpassing van de woonfuncties tussen de bedrijfskavels, maar ook de sociale aspecten van het woon- en leefmilieu.
- **de samenvatting**: de samenvatting wordt vooral gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn voor een brede doelgroep en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het SMB/MER.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Probleemstelling

In het SMB/MER moet worden beschreven voor welke bestaande of toekomstige knelpunten het voornemen een oplossing moet bieden. In deze beschrijving dienen zowel de behoefte aan bedrijventerrein als de locatiekeuze binnen het zoekgebied gemotiveerd te worden.

3.1.1 Behoefte

In het SMB/MER dient de behoefte aan bedrijventerrein voor (boven)regionale bedrijven onderbouwd te worden. Er moeten actuele prognoses gebruikt worden die rekening houden met de economische ontwikkelingen. De actuele situatie en behoefteraming dient beschreven te worden met betrekking tot het aantal te realiseren arbeidsplaatsen per hectare, gedifferentieerd naar type bedrijvigheid (categorieën). Onderbouwd dient te worden welke bruto/nettoverhouding gehanteerd zal worden.

Tevens dient inzicht geboden te worden in:
- de nog beschikbare ruimte op vergelijkbare bedrijventerreinen in de regio en direct daarbuiten, met een schatting van de jaarlijks ter beschikking staande ruimte en van de jaarlijkse uitgifte per categorie voor de komende tien à vijftien jaar;
- mogelijkheden voor het oplossen van (een deel van) de knelpunten door herstructurerings- en intensiveringsoperaties op andere terreinen in de regio;
- andere bestaande of geplande bedrijventerreinen in de nabijheid, die van invloed kunnen zijn op de instroom van te vestigen bedrijven op dit nieuwe bedrijventerrein;
- nieuwe mogelijkheden zoals het terrein van de Suikerfabriek[5].

Aangezien de bandbreedte in de behoefteschattingen groot kan zijn, kan het zinvol zijn om in het SMB/MER uit te gaan van een (beperkt) aantal scenario's.

3.1.2 Locatie

De definitieve locatiekeuze binnen de Hoeksche Waard heeft al eerder plaatsgevonden. De belangrijkste kenmerken van deze locaties en de (milieu)argumenten die uiteindelijk hebben geleid tot de keuze voor het definitieve zoekgebied dienen in het SMB/MER te worden beschreven.

De motivatie voor de locatie zal antwoord moeten geven op de volgende vragen:
1. Op welke wijze is men tot de keuze voor het oorspronkelijke zoekgebied (Noordrand) voor een bovenregionaal en regionaal bedrijventerrein (streekplanuitwerking) gekomen en welke status heeft deze keuze?
2. De relatie tussen de ontwikkeling van een regionaal bedrijventerrein van 60 ha netto in combinatie met een bovenregionaal bedrijventerrein van 120 ha netto, met daarbij de voor- en nadelen van deze combinatie.

3.2 Doel

Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van de doelen worden afgeleid. Tevens dient aangegeven te worden op welke wijze er invulling gegeven zal worden aan de in de Startnotitie genoemde randvoorwaarden:
- het bedrijventerrein dient ruimte te bieden aan maximaal 120 ha (netto) droge, bovenregionale, havengerelateerde, transportasgeoriënteerde bedrijvigheid;
- tevens moet het terrein ruimte bieden aan 60 ha regionale bedrijvigheid;
- het bedrijventerrein moet een goede ontsluiting krijgen op het hoofdwegennet (A29);
- en de aanleg moet gefaseerd kunnen plaatsvinden.

Daarnaast moet het terrein goed worden ingepast in de bestaande omgeving waarbij:
- er rekening wordt gehouden met de bestaande buurtschappen Blaaksedijk en Mollekade;
- er rekening wordt gehouden met het bestaande bedrijventerrein Boonsweg;
- er een groen overgangsgebied moet worden ingepast tussen de woonbebouwing van Puttershoek en het bedrijventerrein;
- er rekening wordt gehouden met de bestaande landschappelijke, ecologische, archeologische en cultuurhistorische waarden;

[5] Zie bijlage 4, inspraakreacties 3 en 6.

- het gebied ten noorden van de Buitengorzendijk wordt ingericht als groenzone en overgangsgebied naar de natuurgebieden langs de Oude Maas;
- er rekening wordt gehouden met een aantal in het zoekgebied aanwezige leidingen en kabels.

De ambities dienen in het SMB/MER vertaald te worden in concrete, meetbare doelen zodat de verschillende alternatieven/varianten op doelbereik getoetst kunnen worden.

3.3 Beleid en besluitvorming

3.3.1 Beleid

Zoals ook in de Startnotitie wordt aangegeven dient in het MER te worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (bijvoorbeeld ruimtelijke beperkingen en grenswaarden voor emissies) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de convenanten, beleidsnota's, plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd, zoals de Nota Ruimte. In het SMB/MER moet beschreven worden hoe afstemming en afweging van enerzijds bedrijventerreinenontwikkeling en anderzijds functies in het landelijk gebied plaatsvinden.

Aangegeven dient te worden welke randvoorwaarden en uitgangspunten voortkomend uit de deelstroomgebiedsvisie Zuid-Holland Zuid en het WaterStructuurplan Hoeksche Waard richtinggevend zijn voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein en in hoeverre de ontwikkeling een extra bijdrage kan geven aan het realiseren van deze doelstellingen.

Het SMB/MER moet vermelden of er in het plan- of studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het nationaal of internationaal beleid hebben (bijvoorbeeld de Ecologische Hoofdstructuur of gebieden die beschermd zijn op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn). De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten worden beschreven. In het SMB/MER dient dit heel concreet genoemd te worden en op kaart te worden aangegeven, inclusief de exacte begrenzing.

3.3.2 Besluitvorming

Het SMB/MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor de vaststelling van een partiële Streekplanherziening met een Concrete Beleidsbeslissing (CBB) en naderhand vast te stellen bestemmingsplannen. Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad de herziening van het Streekplan zal geschieden en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Daarnaast moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

Van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten de milieugevolgen in het studiegebied worden beschreven (zie hoofdstuk 5). Om de milieugevolgen inzichtelijk te kunnen maken, verdient het aanbeveling om bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit en alternatieven onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase en de gebruiksfase. Voor het voornemen en de alternatieven moet worden aangegeven welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen (bijvoorbeeld maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren of de geluidsoverlast voor de buurtschappen te beperken, ook vanwege het wegverkeer). Bij elk van de relevante maatregelen dient een ALARA-beschouwing[6] te worden gegeven.
De beschrijving van het voornemen dient geïllustreerd te worden met een duidelijke kaart met legenda en voorzien van straatnamen, de hiërarchie van het wegennet, toponiemen, gemeentegrenzen alsmede gevoelige gebieden en objecten. De Commissie acht een dergelijke kaart van belang om de milieugevolgen inzichtelijk te maken.

4.2 Omvang en aard van de voorgenomen activiteit

In de Startnotitie wordt aangegeven dat er met drie alternatieven qua omvang gewerkt zal worden, te weten 60 ha, 120 ha en 180 ha, alsmede een variant van 20 ha. De Commissie kan met deze aanpak instemmen.
In het SMB/MER dient te worden aangegeven welke categorie bedrijven zich mogen vestigen, hoeveel hectare bedrijventerrein per categorie gerealiseerd zal worden en van welke kavelgrootte uitgegaan wordt[7].

4.3 Alternatievenontwikkeling

In het SMB/MER dienen naast het voorkeursalternatief in ieder geval het meest milieu-vriendelijk alternatief (MMA) en de referentie (bestaande toestand en autonome ontwikkeling) te worden beschreven.
De keuze van de inrichtingsalternatieven en varianten moet worden gemotiveerd, alsmede de onderbouwde keuze van het voorkeursalternatief. In het SMB/MER zijn vooral de milieuargumenten voor deze keuzen van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met dezelfde mate van detail worden beschreven.

4.3.1 Inrichtingsvarianten

Bij de ontwikkeling van inrichtingsvarianten kan de Commissie zich vinden in de gepresenteerde aanpak. Maar tevens verzoekt de Commissie om de volgende aspecten daar ook bij te betrekken:
- de situering van verschillende bedrijfstypen op het terrein in verband met hinder-aspecten (geluid, geur/stank, licht, veiligheid en verkeersaantrekkende werking);
- wijze van ontsluiting voor alle modaliteiten;

---

[6] ALARA = as low as reasonably achievable = zo gering als redelijkerwijs haalbaar is. De Wet milieubeheer geeft de verankering voor dit principe.
[7] Zie bijlage 4, inspraakreacties 2, 3, 14 en 15.

- de wijze van bouwrijp maken en de waterhuishoudkundige inrichting van het bedrijventerrein (aanpassing peilbeheer en/of partiële of integrale ophoging van het terrein) gericht op zo weinig mogelijk vergravingen:
  - maximale infiltratie en retentie van (hemel)water;
  - mogelijkheden voor synergie: recycling, warmtekrachtkoppeling, benutten van overtollige energie of afval en hergebruik van water;
  - inpassing van bestaande elementen in het gebied in het bedrijventerrein;
  - rekening houden met bijzondere natuurgebieden (EHS, Vogel-/Habitatrichtlijn-gebieden);
  - de inpassing van het bedrijventerrein in het landschap in samenhang met de ontwikkeling van natuur-, landschaps- en cultuurhistorische elementen (zoals de Oostmolen) op of nabij het bedrijventerrein;
  - ecohydrologische inrichtingsvarianten ten aanzien van waterberging en natuur;
  - aantrekkelijke (fiets)routes door het gebied richting recreatie- en groengebieden en het voorkomen van barrières;
  - varianten ten aanzien van de beeldkwaliteit, bijvoorbeeld de maximale bouwhoogten in relatie tot de landschappelijke inpassing van het terrein.

In het SMB/MER dient duidelijk gemaakt te worden welke preventieve en mitigerende maatregelen deel uitmaken van de verschillende alternatieven en varianten.

4.3.2 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) en voorkeursalternatief

Het MMA is een volwaardig alternatief dat moet uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Daarnaast moet het MMA voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer en moet het binnen haar competentie liggen. Het is belangrijk vanaf de start van de alternatievenontwikkeling doelgericht naar een MMA toe te werken. Het verwachte draagvlak of een eerder vastgelegd budget mogen geen argumenten zijn om oplossingsrichtingen met belangrijke milieuvoordelen buiten beschouwing te laten bij de ontwikkeling van een MMA. De Startnotitie biedt hiervoor uitstekende uitgangspunten.

De Commissie adviseert om bij de ontwikkeling van het MMA in ieder geval de volgende mogelijkheden te overwegen:
- een plaatsing van de bedrijfscategorieën die zo min mogelijk verstoring van gevoelige gebieden (woningen, recreatie, natuur en dergelijke) oplevert. Bij het MMA ligt een uitgelezen kans om de voorgenomen activiteit goed te verweven met ecologische, landschappelijke en (mogelijk) archeologische elementen;
- optimale positionering van bedrijventerrein in relatie tot de openheid van het landschap en ecohydrologische kwaliteiten van het gebied;
- minimaal ruimtebeslag van het bedrijventerrein.

Op basis van de verschillende inrichtingsalternatieven kan in het SMB/MER gekomen worden tot een onderbouwde keuze van het voorkeursalternatief.

4.4 Kader voor uitwerken van alternatieven en varianten

4.4.1 Indeling, inrichting, ontsluiting en milieuzonering

Indeling en inrichting
De ruimtelijke opzet van het plangebied moet in het SMB/MER worden beschreven en in kaart worden gebracht, dit mede in relatie tot de ruimtelijke onderlegger (geomorfologische en landschappelijke structuren en patronen). Bij de beschrijving moeten aan de orde komen:

- de wijze waarop de voorgestane ruimtelijke kwaliteit gerealiseerd zal worden;
- de aanwezigheid van ruimtelijke elementen, structuren, boven- en ondergrondse infrastructuur waaronder eventuele bebouwing, verkaveling, landschappelijke elementen, archeologie, hoogspanningsleidingen, eventuele leidingstraten en de wijze waarop deze sturend zijn voor de inrichting van het terrein;
- de verdeling openbare ruimte/uitgeefbare ruimte voor verschillende inrichtingsalternatieven;
- de wijze waarop er rekening wordt gehouden met de aanleg van retentiebekkens ten behoeve van waterberging;
- de beoogde verdeling van de uitgeefbare ruimte over de toe te laten categorieën bedrijvigheid;
- de verdeling gebouwd/verhard/groen/water en de mogelijke consequenties voor de ophoog- en vergravingsbehoefte.

Ontsluiting van het bedrijventerrein
In het SMB/MER moet inzicht worden gegeven in de beoogde infrastructuur. Hierbij moet inzicht geboden worden in:

- de ontsluiting en toegankelijkheid van het bedrijventerrein via de weg (bereikbaarheid). Het SMB/MER moet duidelijkheid bieden over de ontsluitingsstructuur zowel in de eerste fase als in de vervolgfasen, waarbij het essentieel is dat goed inzicht wordt gegeven in de huidige en toekomstige capaciteit van de ontsluitingsroutes;
- de invloed van het bedrijventerrein op bestaande of nieuwe ontsluitende wegen, de hiërarchie van het wegennet (stroomwegen, ontsluitingswegen en erftoegangswegen);
- de intensiteiten op deze wegen per uur en de intensiteits/capaciteitsverhouding ook in de te onderscheiden fasen; deze onder te verdelen in personen- en vrachtverkeer (onderscheiden naar vervoerwijzen) dat door de activiteit ontstaat. De wijze waarop de prognoses (prognosejaar 2015 of 2020) zijn gemaakt dient in het SMB/MER (of in een bijlage daarvan) te worden aangegeven, evenals de fasering daarin. Hierbij dient niet alleen naar het studiegebied te worden gekeken, maar moet ook een invloedsgebied worden meegenomen, waar relevante effecten worden verwacht. Derhalve dienen ook de effecten op de N217, de A29 en de A16 te worden aangegeven[8];
- de consequenties voor doorgaand verkeer: veiligheid en bereikbaarheid van het achterliggende gebied voor auto's en fietsers;
- de ambities voor georganiseerd bedrijfsvervoer, vervoersmanagement en openbaar vervoer;

[8] Zie bijlage 4, inspraakreacties 7 en 11, met verwijzing naar de netwerkanalyse in vervolg op de Nota Mobiliteit voor de Zuidvleugel.

- de mogelijke geluidhinder en effecten op de luchtkwaliteit vanwege het extra wegverkeer.

Milieuzonering
Door middel van externe zonering dienen de milieucontouren rondom het terrein te worden bepaald. Het gaat hierbij om luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid, stank- en lichthinder. Voor geluid dient dit op inzichtelijke wijze te gebeuren in de vorm van contouren en concrete geluidsbelastingen op de uiterste bebouwingsgrenzen. Naast geluidscontouren dient tevens concreet de toelaatbare geluidsbelasting ter hoogte van bestaande woonbebouwingsgrenzen (met name in de buurtschappen Mollekade en Blaaksedijk) aangegeven te worden. Voor de bepaling van de luchtkwaliteit dient gebruik te worden gemaakt voor de daarvoor gebruikelijke methoden en modellen.
Er dient door middel van een interne zonering te worden bepaald op welke delen van het bedrijventerrein welke categorieën van bedrijvigheid zullen worden toegelaten. Ingegaan dient te worden op de optimalisatie van de bestemming en indeling van het terrein en van de ontsluitingsstructuren. Geef tevens aan hoe de voorgestelde interne zonering aansluit bij de regionale behoefte aan ruimte voor verplaatsing van milieu-hinderlijke bedrijvigheid elders uit de Hoeksche Waard.

4.4.2 Aanleg, realisatie en beheer

De aard, omvang en realisatietermijn van de aanleg- en bouwwerkzaamheden moeten in het SMB/MER aan de orde komen.

In hoofdlijnen dient te worden aangegeven hoe het plangebied waterhuishoudkundig wordt ingericht (ontwatering en afwatering in relatie met de wijze van bouwrijp maken). Het SMB/MER dient aan te geven in welke mate en op welke wijze wordt gestreefd naar een duurzaam watersysteem, waarbij opvang, behandeling en wijze van afvoer van afvalwater- en hemelwaterstromen belangrijke aandachtspunten zijn. Ook de ontwikkeling van natuurelementen kan bijdragen aan de realisering van een duurzaam bedrijventerrein. Het verdient aanbeveling om de informatie ten behoeve van de Watertoets in het SMB/MER op te nemen. Het SMB/MER moet aangeven welke voorzieningen worden getroffen om het waterhuishoudingssysteem te scheiden van de omgeving in geval van calamiteiten.
Het SMB/MER moet beschrijven hoe duurzaamheidsmaatregelen worden toegepast als intensief ruimtegebruik door bijvoorbeeld meerlaags bouwen, gebruik van dakoppervlakken, gezamenlijke voorzieningen (utilities en faciliteiten) toepassing van windenergie of eventuele warmte-/koudeopslag in de bodem. Dit met name gezien de gevoeligheid van het open landschap (bij hoger bouwen en windturbines) en de waterhuishoudkundige structuur (bij ondergronds bouwen en warmte-/koudeopslag in water). Hoe wordt een ecologisch en landschappelijk zo aantrekkelijk mogelijke omgeving gewaarborgd?

Het SMB/MER dient aan te geven in welke mate in het plangebied sprake zal zijn van vergraving, vernatting en ophoging, inclusief effecten op bestaande bebouwing en aanwezige infrastructuur. Daarbij dient ook te worden beschreven hoe toepassing van herbruikbare materialen zal worden bevorderd. Er moet aandacht besteed worden aan de grondbalans en de herkomst van het ophoogzand, bouwmaterialen en materialen in de grond-, weg- en waterbouw.

In het SMB/MER dient te worden ingegaan op de wijze waarop de realisatie van de doelstellingen en ambities zal worden gewaarborgd, ook tijdens het gebruik. Daarbij dient aandacht te worden besteed aan:
- de uitgifte en acceptatie-/selectiecriteria voor de verschillende bedrijfssegmenten;
- de wijze waarop intensief ruimtegebruik kan worden gegarandeerd;
- de wijze waarop parkeerplaatsen worden gerealiseerd;
- Parkmanagement, oftewel de wijze waarop het (collectieve) beheer en mogelijke collectieve voorzieningen worden georganiseerd.

4.4.3 Flexibiliteit en fasering

Onder flexibiliteit kan hier het vermogen worden verstaan om, zonder aanzienlijke gevolgen voor het milieu tijdens de planfase of de gebruiksfase, in te spelen op veranderende maatschappelijke en economische behoeften. Door een goede fasering kunnen ook mogelijke negatieve effecten tijdens de aanlegfase worden verminderd. In het SMB/MER dient te worden aangegeven:
- op welke wijze de fasering van aanleg en uitgifte zowel in ruimte als in tijd zal plaatsvinden;
- wat de achtergronden zijn van de gekozen fasering. Waarom worden welke plan-onderdelen op welk moment uitgevoerd en wat zijn de consequenties hiervan voor de flexibiliteit?
- in hoeverre de gekozen structuur (wijze van ontsluiting, water, groen, uit te geven terreinen en concept van intensief ruimtegebruik) geschikt is om wijzigingen in de genoemde behoeften op te vangen.

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEU-GEVOLGEN

5.1 Algemeen

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als *referentie* voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het SMB/MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat het plangebied en de omgeving daarvan, voorzover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, geluid, bodem, water, enzovoorts) kan de omvang van het studiegebied (en het invloedsgebied) verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten zoals woonbebouwing, onderdelen van de provinciale EHS, overige geplande groen- en water-structuren, belangrijke aardkundige waarden en gebieden met een vergroot overstromingsrisico.

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- omdat fasering een belangrijke rol speelt bij dit initiatief dienen de milieugevolgen per onderscheidenlijke fase te worden aangegeven;
- van de milieugevolgen moet de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- naast directe effecten moeten ook afgeleide effecten worden beschreven zoals het verdwijnen van agrarische activiteiten en waterhuishoudkundige veranderingen[9];
- onzekerheden in de gebruikte gegevens moeten inzichtelijk worden gemaakt; eventueel dient een 'worst case'-scenario te worden gebruikt;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.

5.2 Kwaliteit woon- en leefomgeving

De huidige en te verwachten kwaliteit van de woon- en leefomgeving wordt bepaald door een verzameling van uiteenlopende factoren. Het betreft ongelijksoortige milieu-aspecten als geluid, trillingen, lucht, hinder, sociale en verkeersveiligheid, barrière-werking, visuele hinder en gedwongen vertrek die de (beleving van de kwaliteit van de) leefomgeving kunnen beïnvloeden. De Commissie adviseert in het SMB/MER een aparte paragraaf op te nemen waarin een geïntegreerd beeld wordt geschetst van de effecten van het voornemen op de leefomgevingkwaliteit met speciale aandacht voor de buurt-schappen langs de Mollekade en de Blaaksedijk. Hierbij kunnen de hierna genoemde aspecten nader worden uitgewerkt.

5.2.1 Verkeer

Het SMB/MER moet inzicht geven in de huidige en toekomstige situatie van de volgende verkeersaspecten in het studiegebied:

- de verkeersintensiteiten, waarbij onderscheid gemaakt moet worden tussen de intensiteiten op de hoofdinfrastructuur en het onderliggend wegennet, c.q. onderscheid in stroomwegen, ontsluitingswegen en erftoegangswegen, inclusief de belasting van de kruispunten/aansluitpunten in relatie tot de capaciteit (dus inclusief I/C-verhoudingen). Hierbij dient tevens onderscheid gemaakt te worden tussen personenverkeer en vrachtverkeer. Het aanbod voor de verschillende vervoers-wijzen en de verdeling van de intensiteiten over de dag moeten beschreven worden (uurintensiteiten, met name ook in de maatgevende periodes). Duidelijk moet worden of de extra belasting door het bedrijventerrein samenvalt met de spits op het omliggende wegennet;
- de wijze waarop eventuele capaciteitsproblemen op de ontsluitingswegen, waaronder de N217, de A29 en wellicht de A16, zullen worden opgelost;
- ook verkeerskundige consequenties, in termen van ontsluiting, c.q. bereikbaarheid ten aanzien van de gefaseerde aanleg van het terrein moeten worden beschreven;

---

9 Zie bijlage 4, inspraakreactie 8.

- het effect van het (huidige en toekomstige) verkeer op de geluidsbelasting: de geluidscontouren en de toename van het aantal geluidsbelaste woningen, de hoeveelheid geluidsbelast natuur- en recreatiegebied en overige gevoelige gebieden;
- het effect van het huidige en toekomstige verkeer op de luchtkwaliteit en de immissies ten opzichte van de normen;
- de nieuw aan te leggen infrastructuur en de effecten hiervan;
- voorzieningen voor langzaam verkeer en het verwachte gebruik ervan;
- voorzieningen voor collectief en openbaar vervoer en het verwachte gebruik ervan;
- de (beleving van de) verkeersveiligheid en bereikbaarheid tijdens en na de aanleg (ook voor fietsverkeer);
- de risico's ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen.

5.2.2 Geluid

Het SMB/MER dient aan te geven:
- waar de essentiële geluidscontouren liggen als gevolg van het industrielawaai en verkeerslawaai. Aangegeven moet worden hoeveel woningen er in deze contouren liggen. Ook moet op basis van deze getallen inzicht worden gegeven in het aantal gehinderden per alternatief op basis van het aantal woningen binnen deze schillen. Bij de beschrijving van de geluidhinder dient onderscheid gemaakt te worden tussen de effecten in de aanlegfase en de gebruiksfase;
- het boven de respectievelijk 40 en 45 dB(A) geluidsbelaste oppervlak natuur- en recreatiegebied. Hierbij moeten ook de in te richten natuurlijke habitats en landschapszones in en langs het plangebied in beschouwing genomen worden;
- de cumulatieve geluidsbelasting van de (gevoelige) functies en gebieden, waarbij de gecumuleerde geluidsbelasting van de verschillende typen geluidsbronnen kan worden weergegeven in de MKM[10];
- de verwachte geluidsoverlast tijdens de aanlegfase in het gebied en langs de toevoerwegen.

5.2.3 Luchtkwaliteit

Het SMB/MER moet aangeven:
- wat de verschillende achtergrondconcentraties zijn, met daarbij bijzondere aandacht voor fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2);
- wat de concentraties op leefniveau zijn in relatie tot de grens- en streefwaarden. De uitstoot van het verkeer en toekomstige bedrijven dient eveneens in beschouwing genomen te worden. Daar waar nodig kunnen aannames worden gedaan afgeleid van de situatie rondom vergelijkbare bedrijventerreinen. Ook eventuele gezondheidseffecten moeten in het MER aan de orde komen;
- of, waar en in welke mate eventuele kritische waarden c.q. de normen ten aanzien van luchtkwaliteit overschreden zullen worden ten gevolge van dit initiatief. Naast NO_2 en PM_{10} moet ook worden getoetst aan de grenswaarden voor benzeen, SO_2, CO en lood[11]. Indien sprake is van een significante toename of wanneer sprake is van overschrijdingen van de grenswaarden moet worden aangegeven welke maatregelen worden genomen om deze toename te minimaliseren.

---

[10] MKM= milieukwaliteitmaat zoals omschreven in de publicatie Verstoring, 4a (DGM, september 1993).
[11] In gevallen waarbij duidelijk is dat deze grenswaarden niet zullen worden overschreden, kan dit kwalitatief gebeuren.

5.2.4 Overige

In het SMB/MER moet ook een beeld worden geschetst van de huidige en toekomstige situatie van het studiegebied ten aanzien van:
- visuele hinder, beleving van de ruimtelijke kwaliteit (voor bewoners en recreanten) en leefbaarheid in het omringende gebied (barrièrewerking);
- gedwongen vertrek (bijvoorbeeld van het Caravanpark) en aantal te slopen woningen;
- externe veiligheid, ten gevolge van de bedrijfsactiviteiten, de toename in het vrachtverkeer en het transport van gevaarlijke stoffen.

5.3 Bodem, water en ecologie

Voor het voornemen moet een Watertoets worden uitgevoerd. Het ligt voor de hand de hiervoor benodigde geohydrologische informatie in het SMB/MER op te nemen. Het SMB/MER dient in ieder geval de informatie over de huidige en toekomstige bodem, grond- en oppervlaktewaterkwaliteit en de waterhuishouding te bevatten.
De beschrijving van water en bodem is van belang om te komen tot een goed begrip van het ecohydrologische systeem. Hierbij dient het plangebied in een groter functionerend geheel geplaatst te worden. De informatie moet getoetst worden aan het beleid (normen en grenswaarden) voor bodem en water.
De belangrijkste aspecten voor de beschrijving van de bestaande en toekomstige hydrologische en ecologische situatie zijn:
- de bodemopbouw en hoogteligging, met name bedijking, ligging van (voormalige) geulen en stroomruggen[12];
- de geohydrologische gesteldheid: grondwaterstanden en grondwaterstromingssituatie (herkomst en kweldruk);
- eventuele bodem- en grondwaterverontreinigingen en verontreinigd slib;
- de oppervlaktewaterkwaliteit en -kwantiteit (waterpeilen, bergend vermogen, verzilting, lozingen en dergelijke);
- beschrijving van het risico voor wateroverlast. De beschrijving van de actuele en de geplande situatie moet goed gekwantificeerd worden (hoogtelijnenkaarten, inundatiediepte en bepaling benodigde bergingscapaciteit);
- de aanwezigheid, respectievelijk aantasting/uitbreidingsmogelijkheden van de EHS en op grond van nationale en internationale wet- en regelgeving beschermde gebieden;
- aanwezigheid van bijzondere (populaties van) dier- en/of plantensoorten;
- eventuele locaties voor grondwateronttrekking en beschermingszones.

In het SMB/MER moeten alle soorten in het studiegebied worden geïdentificeerd die beschermd zijn op grond van de Flora- en faunawet en die worden beïnvloed door de voorgenomen activiteit. Voor deze soorten moet worden aangegeven of zij doelsoort zijn[13]. Voor elke doelsoort moet worden aangegeven hoeveel er voorkomen of wat de omvang van de standplaats is, wat de mate van bedreiging is en de mate van bescherming (Nederlandse, internationale wet- en regelgeving).

---

[12] Naast de directe relevantie voor bodem en water kan dit onderdeel ook van nut zijn in relatie tot de archeologische verwachtingswaarden. Zie bijlage 4, inspraakreactie 1.
[13] Zie Handboek Natuurdoeltypen (LNV, 2001) voor een overzicht van alle doelsoorten en natuurdoeltypen.

Bij de beschrijving van de ecologische effecten dient rekening gehouden te worden met de invloeden van directe vernietiging, verdroging, verstoring, versnippering en eutrofiëring. Voor elke doelsoort moet worden aangegeven wat de verandering in aantal naar verwachting zal zijn en wat de kans is op het verdwijnen, uitsterven of verschijnen van een populatie door de verschillende deelactiviteiten.

In het SMB/MER moet worden aangegeven hoe de compensatie van natuurwaarden en verlies van ecologische kwaliteit wordt geregeld en in het kader van het bestemmingsplan zal worden uitgewerkt.

5.4 Landschap en cultuurhistorie

De belangrijkste aspecten, waar aandacht aan besteed moet worden bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand, de autonome milieuontwikkeling en de milieueffecten zijn:

- de aanwezigheid van beschermde gebieden;
- de landschappelijke kwaliteit van het gebied - wat zijn de typische kenmerken van de Hoeksche Waard - en de aantasting hiervan. Het gaat om het inzichtelijk maken van de ruimtelijke relaties en de visuele effecten van het bedrijventerrein op het bestaande kenmerkende landschap (bijvoorbeeld met behulp van kaartmateriaal en fotomontages vanuit enkele gezichtspunten) en een beschrijving van de beleving van deze landschappelijke kwaliteit;
- landschapselementen die de ecologische relaties bevorderen of die barrières opleveren voor deze relaties en de aantasting hiervan;
- de cultuurhistorische waarden en de aantasting hiervan.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de verschillende inrichtingsalternatieven moeten onderling én met de referentiesituatie (bestaande toestand en autonome ontwikkeling, zie paragraaf 5.1) worden vergeleken. Doel van deze beide vergelijkingen is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de inrichtingsalternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Hierbij kan een leefbaarheidstoets een effectieve rol spelen.
Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het SMB/MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE EN EVALUATIEPROGRAMMA

Het SMB/MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die in de verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;

- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

De provincie Zuid-Holland moet bij de vaststelling van de partiële herziening van het Streekplan aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de in het SMB/MER voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het is zinvol om al in het SMB/MER een aanzet tot een evaluatieprogramma te geven, omdat er een sterke relatie bestaat met de onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden en de eventueel geconstateerde leemten in kennis.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het SMB/MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het SMB/MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, voorzien van goed leesbare topografische namen en een duidelijke legenda.

9. SAMENVATTING VAN HET SMB/MER

De samenvatting is het deel van het SMB/MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het SMB/MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit, de locatiealternatieven en de inrichtingsvarianten;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit;
- de locatiealternatieven en inrichtingsvarianten;
- de vergelijking van de locatiealternatieven en inrichtingsvarianten;
- de argumenten voor de selectie van het MMA en de eventuele argumenten om het voorkeursalternatief af te laten wijken van het MMA en de milieuconsequenties hiervan;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 13 september 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provincie ZUID HOLLAND

DIRECTIE GROEN, WATER EN MILIEU
afdeling Vergunningen

CONTACTPERSOON
ir. J.W. Grevink
DOORKIESNUMMER
070 - 441 69 36
E-MAIL
grevink@pzh.nl

PROVINCIEHUIS
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

TELEFOON
070 - 441 66 11
FAX
070 - 441 78 26
WEBSITE
www.zuid-holland.nl

Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen : 15 SEP. 2005
nummer 10 X
dossier 1398-107 t/m 110
kopie naar : P9 JRTL Ø Ø

Commissie voor de milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

ONS KENMERK	UW KENMERK	BIJLAGEN	DATUM
DGWM 2005/12740	-	-	13 september 2005

ONDERWERP
startnotitie van de Provincie Zuid-Holland, Directie Ruimte en Mobiliteit, Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling voor een bedrijventerrein in de Noordrand van de Hoeksche Waard.

Hierbij zenden wij u een exemplaar van de op 2 september 2005 ontvangen startnotitie met betrekking tot bovengenoemde onderwerp.

Gelet op artikel 7.14, tweede lid van de Wet milieubeheer zien wij uw advies ten aanzien van de op te stellen richtlijnen uiterlijk 5 weken na datum einde inzage *tegemoet. Een exemplaar van de kennisgeving is te uwer informatie bijgevoegd.*

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

mw. mr. J.M. Grasveld-Beijnen
Hoofd Bedrijfsbureau Vergunningen

Tram 9 en
bus 65 en 88 stoppen
bij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt

AFDELING VERGUNNINGEN IS [redacted]

BIJLAGE 2

De kennisgeving van dit project is niet ontvangen.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van Zuid-Holland

Besluit: vaststellen van een streekplanherziening

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11.2

Activiteit: de aanleg en het gebruik van een bedrijventerrein van 180 hectare netto in de Hoeksche Waard

Procedurele gegevens:
kennisgeving startnotitie: 28 november 2003
richtlijnenadvies uitgebracht: 28 januari 2004
richtlijnen vastgesteld: 23 maart 2004
Adviesaanvraag strategische milieubeoordeling: 3 december 2004
Advies strategische milieubeoordeling uitgebracht: 20 april 2005
kennisgeving startnotitie: 19 september 2005
richtlijnenadvies MER/SMB: 18 november 2005

Bijzonderheden: dit project is eerst opgestart door de samenwerkende gemeenten in de Hoeksche Waard, maar is nu overgenomen door de provincie Zuid-Holland, en ten behoeve van de streekplanherziening is er een MER/SMB opgesteld.

Samenstelling van de werkgroep:
ir. J.A.M. van Dijk
drs. C.C.D.F. van Ree
dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)
drs. G. de Zoeten

Secretaris van de werkgroep: mr. S. Pieters

BIJLAGE 4 1398 rl2

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20051007	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	20051026
2.	20051007	Stichting Noordrand Open	Blaaksedijk	20051026
3.	20051010	P. Ketel	Maasdam	20051026
4.	20051012	Commando DienstenCentra	Utrecht	20051026
5.	20051012	D. Gaasbeek en A.J. van der Pol	Blaaksedijk	20051026
6.	20051012	Port of Rotterdam	Rotterdam	20051026
7.	20051014	Ministerie van Verkeer en Waterstaat RWS Zuid-Holland	Rotterdam	20051026
8.	20051017	LTO Noord	Haarlem	20051026
9.	20051015	Hoekschewaards Landschap	Oud-Beijerland	20051026
10.	20051009	Coöperatie "De Groene Oase" U.A.	Heinenoord	20051026
11.	20051017	Provinciale Planologische Commissie	Den Haag	20051026
12.	20051019	Streekcommissie Hoeksche Waard	Oud-Beijerland	20051026
13.	20051018	Waterschap Hollandse Delta	Dordrecht	20051026
14.	20051013	Commissie Hoeksche Waard	Maasdam	20051026
15.	20051016	Klaas Bart van den Berg Beleidscoördinator kantoren en bedrijventerreinen		20051026
16.	20051107	Gemeente Rotterdam	Rotterdam	20051111